

تولید و قاچاق مواد مخدر در افغانستان

تجارت خانمان برانداز

تولید بی‌قاعده تریاک در افغانستان، به عنوان خطری برای منطقه نیازمند توجه جدی است.

مدت‌های طولانی است که افغانستان به عنوان عرضه‌کننده بیش از ۹۰ درصد تریاک جهان شناخته می‌شود. علیرغم کاهش تولید تریاک در سال ۲۰۱۰، قیمت آن در این کشور اکنون چند برابر شده و هراس‌هایی را از روی آوردن بیشتر کشاورزان به کاشت غیرقانونی این محصول در غیاب جایگزینی سودآورتر به وجود آورده است.



میلیارد دلار را از تجارت مواد مخدر کسب می‌کند که همین مسأله، به افزایش فساد در کلیه سطوح دولت می‌انجامد. نگرانی و اشننگتن آن است که این امر، عملیات شورش را به رهبری طالبان گسترش دهد و تلاش‌ها را برای تقویت نظارت دولت مرکزی پیچیده کند که نتیجه این شرایط، عدم خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان است. در کنار پیشسازی در تولید

در چند سال گذشته، علیرغم تلاش‌های بین‌المللی برای جلوگیری از تجارت تریاک در افغانستان، تولید در این کشور به طور مداوم از کل تقاضای جهانی مواد مخدر فراتر رفته است. سازمان ملل در گزارش ۲۰۱۰ خود، مصرف جهانی مواد مخدر را ۳ هزار و ۷۰۰ تن ارزیابی کرده، در حالی که تولید بالقوه افغانستان در این سال ۳ هزار و ۹۰۰ تن بوده است. البته این رقم نسبت به تولید ۶ هزار و ۹۰۰ تنی سال ۲۰۰۹ کاهش ۴۸ درصدی را نشان می‌دهد. با این حال، در سال ۲۰۱۰ تولید تریاک ۵ درصد محصول ناخالص داخلی افغانستان را تشکیل داده که در سال ۲۰۰۹ این میزان ۴ درصد بوده است.

تا پایان سال ۲۰۱۰ قیمت تریاک با رشد ۱۹۰ درصدی در افغانستان مواجه بوده که این جهش قیمت، درآمد کشاورزان را نسبت به سال ۲۰۰۹ افزایش قابل توجهی داده و نگرانی‌هایی را به وجود آورده است.

بیشتر محصول تریاک در استان‌های هلمند و قندهار در جنوب مقر مرکزی طالبان - جایی که هزاران نیروی نظامی آمریکا و انگلستان در آن مستقر هستند - کشت می‌شود. طبق اعلام دفتر مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل (UNODC)، برآوردها حاکی از درآمد ۶۰۴ میلیون دلاری کشاورزان افغان از تریاک در سال ۲۰۱۰ است که افزایش ۲۸ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۰۹ نشان می‌دهد. همچنین طالبان با باج‌گیری از کشاورزان و قاچاقچیان، سالانه ۱۰۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار از تجارت مواد مخدر را از آن خود می‌کند. مقادیری هم سهم شبکه حفانی - متحد نزدیک القاعده در مرزهای پاکستان - می‌شود. شورشیان این پول‌ها را صرف خرید اسلحه، گلوله و بمب‌های دست‌ساز می‌کنند.

دولت افغانستان هم سودی غیرقانونی بین ۱/۶ تا ۱/۹

تریاک، افغانستان با تولید بین هزار و ۵۰۰ تا ۳ هزار و ۵۰۰ تن حشیش در سال، بزرگترین تولیدکننده این ماده مخدر در جهان به شمار می‌رود. بیشتر تریاک و حشیش تولید شده، مانند گذشته به پاکستان، ایران و بازارهایی در منطقه بالکان و اروپا ارسال می‌شود.

عده‌ای معتقدند تا زمانی که محصولی جایگزین به ۱/۷ میلیون کشاورزی که به کشت تریاک مشغول‌اند ارایه نشود، نمی‌توان جلوی افزایش تولید تریاک را گرفت. اخیراً برخی کارشناسان عنوان کرده‌اند که جایگزینی مزارع خشخاش با محصولات غذایی می‌تواند به بروز مشکلاتی در مدیریت منابع آبی در منطقه که با کمبود جدی آب مواجه است منجر شود. رود پنج افغانستان به آمودریا می‌ریزد و آمودریا به دریاچه آرال واقع در ازبکستان و قزاقستان راه می‌یابد که به سرعت در حال خشک شدن است. بنابراین، استفاده از بخش‌های زیادی از آب رود پنج توسط افغان‌ها، آب آمودریا را هم کم می‌کند و در نهایت، تنش‌های بین کشورهای آسیای مرکزی را بر سر آب تشدید خواهد کرد. ■

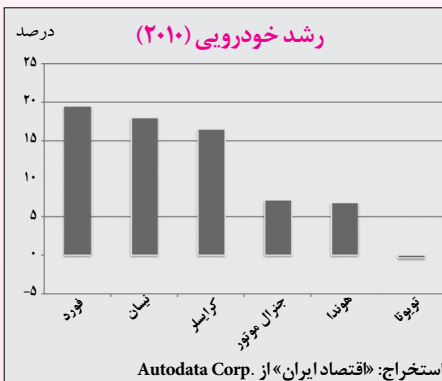
رونق فروش اتومبیل در آمریکا

پایان ریب زدن

با پشت سر گذاشتن دو سال سخت و در شرایطی که بحران مالی، فروش خودرو را در آمریکا به شدت کاهش داده، سال ۲۰۱۰ را به نوعی می‌توان سال آغاز شکوفایی دوباره صنعت خودرو در این کشور دانست. البته میزان فروش خودرو هنوز با روزهای طلایی قبل فاصله زیادی دارد، اما از آنجا که بازار خودروی آمریکا که پرسودترین بازار جهان است و حتی با کاهش میلیونی فروش همچنان می‌تواند سود آور باشد، این میزان افزایش، مطلوب به نظر می‌رسد.

بر اساس گزارش شرکت‌های خودرو سازی، در این سال ۱۱/۶ میلیون خودرو و کامیون در آمریکا به فروش رسیده که ۱۱ درصد افزایش را نسبت به سال پیش از آن نشان می‌دهد. تعداد فروش خودرو تنها

در ماه دسامبر ۱/۱۴ میلیون دستگاه بوده است. علیرغم آن که این آمار و ارقام، از روزهای بازگشت رونق به این صنعت حکایت دارند، اما پیش‌بینی افزایش قیمت بنزین در سال ۲۰۱۱ و مشکلات اقتصادی، همچنان اطمینان خریداران را متزلزل نگه داشته است.



اول تا سوم خودروبی‌ها

شرکت‌های بزرگ نسبت به چشم‌انداز سال ۲۰۱۱ خوش‌بین هستند. جنرال موتورز، فورد و تویوتا پیش‌بینی می‌کنند تعداد فروش خودرو در این سال به ۱۲/۵ تا ۱۳ میلیون برسد. طبق انتظار تحلیل‌گران، بازگشت به اوج فروش ۱۷ میلیونی در اواخر دهه گذشته میلادی، چندین سال طول خواهد کشید.

در حال حاضر، تویوتا تنها شرکتی است که فروش کمتری نسبت به سال ۲۰۰۹ در آمریکا دارد. این شرکت در اوایل سال ۲۰۱۰ مجبور شد تعداد زیادی از خودروهای تولیدی خود را به دلیل نقص فنی جمع‌آوری کند. پس از آن، نه تنها رونق به طور کامل به این شرکت بازنگشت، بلکه حتی ۲ واحد درصد از سهم بازار این شرکت هم از دست رفت و به این ترتیب، تویوتا در رتبه سوم فروشنده‌های خودرو در آمریکا قرار گرفت.

جنرال موتورز و کرایسلر هم که در اوج بحران تا آستانه ورشکستگی و تعطیلی رفتند، با کمک

مالی ۶۰ میلیارد دلاری دولت و تعطیلی چندین کارخانه و تعدیل گسترده نیروی کار، توانستند خود را نجات دهند. این شرکت‌ها حتی با وجودی که میزان فروش آنها پایین‌تر از سطوح قبل از بحران است، اکنون به درآمدزایی رسیده‌اند.